

สรุปผลการดำเนินงาน
การอบรมให้ความรู้เรื่อง การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน จิตพอเพียงด้านทุจริต ๒๕๖๒
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒

เวลา ๐๘.๓๐ น.- ๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง ตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

พิธีเปิด โดย นายนิยม ศิริ สาธารณสุขอำเภอเมืองน่าน

ผอ.รพ.สต. และน้องๆที่ปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และทำหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงิน วันนี้มีความสำคัญ เพื่อให้มาเรียนรู้ร่วมกันในเรื่องของการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งเป็นสาเหตุของการกระทำความผิดโดยที่อาจจะตั้งใจ และไม่ตั้งใจ ผมพูดอยู่เสมอว่าการทำงานใดๆ จะสำเร็จหรือไม่อยู่ที่ความตั้งใจจริงของผู้ปฏิบัติงาน จะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลาทั้งตัวผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ กฏระเบียบ หลักเกณฑ์ต่างๆ ผมเชื่อว่าพวกเราสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ ถึงแม้ว่าบางเรื่องเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงาน ซึ่งการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นเรื่องยาก แต่ก็ต้องมีความจำเป็นในการปรับเปลี่ยน ในอดีตเราอาจเคยทำบางสิ่งบางอย่าง แต่จะนำมาใช้ในปัจจุบันอาจไม่ได้ ต้องศึกษารูปแบบใหม่ๆ โดยเฉพาะระบบการตรวจสอบการควบคุมภายใน การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส หรือ ITA การเปลี่ยนแปลงอาจเกิดจากสาเหตุหลายๆอย่าง บางอย่างเกิดจากภาวะเศรษฐกิจ สังคม บางอย่างเกิดจากการร้องเรียน บางอย่างเกิดจากการคอร์รัปชั่น เช่นเดียวกัน การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส หรือ ITA เกิดจากนโยบายการป้องกันการทุจริต ผลประโยชน์ทับซ้อนนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการทุจริต การประเมิน ITA ไม่ได้ทำเฉพาะหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่เป็นการขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมหน่วยงานราชการทุกระดับ ถึงแม้ว่าในหน่วยงานระดับเราจะได้รับการจัดสรรน้อยมาก และในระดับ รพ.สต.ก็เป็นเงินบำรุงเป็นหลัก จะเห็นได้ว่าในอดีต เราสามารถอนุมัติใช้เงินได้ แต่ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ นี้ผู้ว่าราชการจังหวัดน่านไม่ได้มอบอำนาจมาให้ โดยมอบให้นายอำเภอเท่านั้น ซึ่งไม่ทราบว่าผู้ว่าราชการจังหวัดมีข้อมูลบางอย่างที่เป็นเหตุผลในการไม่มอบอำนาจให้ ผมได้พูดกับพวกเราว่าโดยตลอดทำให้ถือเอาวิกฤติเป็นโอกาส เป็นการเรียนรู้ การปฏิบัติตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ จะต้องแก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติให้ถูกต้อง และเน้นว่าต้องทำให้ถูกต้องตลอดเวลา ต้องดำเนินการตามระเบียบ

วันนี้เมื่อได้เรียนรู้ ทบทวนความรู้ในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนแล้ว จะต้องดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์ของพื้นที่เรา ร่วมกันกำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไข ผมขอให้การอบรมในวันนี้ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติต่อไป

บททวนองค์ความรู้เรื่อง “ผลประโยชน์ทับซ้อน” กับความผิด “วินัย” และ “อาญา”

โดย นายทวิศักดิ์ จันตระ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

การทำงานทุกวันนี้ ในระบบราชการ มีความรับผิดชอบอยู่อย่างน้อย ๒ บทบาท คือ

๑.บทบาทของผู้บังคับบัญชา และ

๒.บทบาทของผู้ใต้บังคับบัญชา

ถ้าแต่ละคนทำหน้าที่ของตนเองให้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ก็จะเป็นประโยชน์ต่อราชการและตัวของตัวเอง ซึ่งในการปฏิบัติงานทุกวันนี้มักมีเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อนกัน ระหว่าง “ส่วนตัว” กับ “ราชการ” ขอทบทวนเรื่อง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๓ ตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ หมวด ๙

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจ กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ

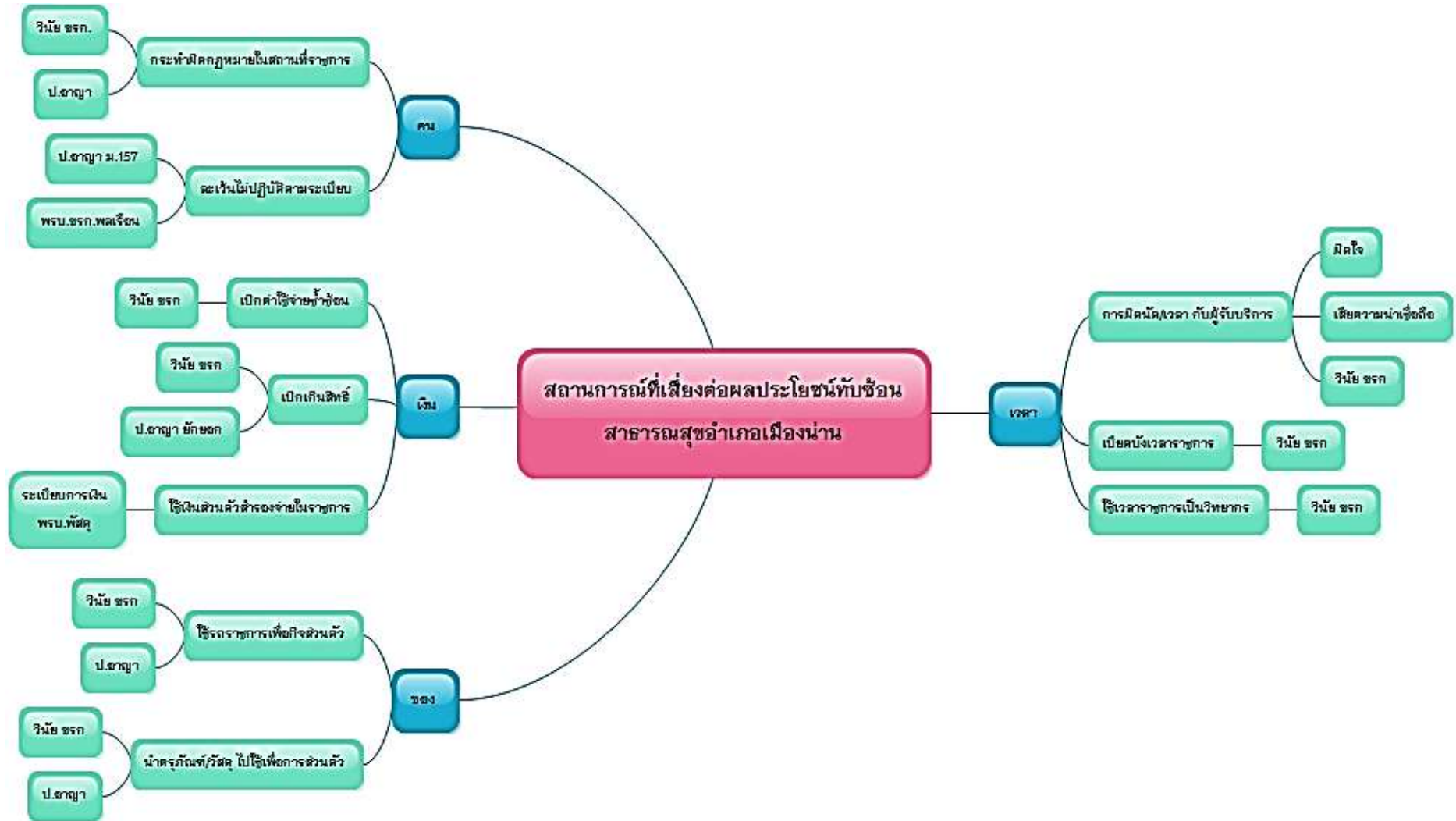
(๓) การรับสัมปทาน หรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมหรือเป็นหุ้นส่วน หรือเป็นผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทนพนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุมหรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ หรือได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ได้รับมอบหมาย ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจจะมีการขัดแย้งต่อประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้น

มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด

บัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้อื่น ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

การวิเคราะห์สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” ในพื้นที่อำเภอเมืองน่าน

๑. การบริหารจัดการ ตามหลัก ๔ ประการสำหรับจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน ประกอบด้วย

- ๑.๑ ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ
เจ้าหน้าที่ต้องตัดสินใจภายในกรอบกฎหมาย และนโยบายตามขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ให้มีผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง
- ๑.๒ สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิด
กำหนดขั้นตอนการทำงานให้ชัดเจน และเปิดเผยให้ประชาชนทราบ รวมถึงโอกาสให้ตรวจสอบ
- ๑.๓ ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลและปฏิบัติตนอย่างเป็นแบบอย่าง
เจ้าหน้าที่ต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติและจัดการกับเรื่องส่วนตัวเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาให้มากที่สุดโดยฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบต่อเรื่องการสร้างระบบป้องกัน พร้อมกำหนดนโยบาย
- ๑.๔ สร้างวัฒนธรรมองค์กร
ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น

๒. แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. ระบุว่าผลประโยชน์ทับซ้อนแบบใดที่อาจเกิดขึ้นในองค์กร กลุ่มภารกิจ กลุ่มงาน งาน
๒. พัฒนานโยบายและกลยุทธ์การจัดการปัญหา
๓. ให้ความรู้แก่บุคลากรสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองน่าน
๔. ผู้บริหาร และผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
๕. สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้รับบริการ ผู้สนับสนุนหน่วยงานและประชาชนทราบถึงความมุ่งมั่นในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน
๖. บังคับใช้นโยบายที่กำหนด
๗. มีการทบทวนมาตรการ ที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

๓. แนวทางการป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. ปรับปรุงและบังคับใช้มาตรการ ให้รัดกุม ชัดเจน ลดโอกาสที่จะใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน
๒. ตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ระดับบริหารเนื่องจากมีแนวโน้มที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนสูง
๓. มีระบบพิจารณาคัดเลือกผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเรื่องการเงินการคลังทุกระดับเป็นพิเศษ และให้ตรวจสอบพฤติกรรม

บทบาทของผู้บังคับบัญชา

วันนี้ขอทบทวนบทบาทหน้าที่ของผู้ที่ทำหน้าที่ผู้บังคับบัญชา ด้วย “ผู้มีผู้บังคับบัญชาในการรักษาวินัยผู้ใต้บังคับบัญชา” ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

คู่มือผู้บังคับบัญชา

ในการรักษาวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

วัตถุประสงค์คู่มือฯ

- ▶ ให้ผู้บังคับบัญชารู้ฐานะและหน้าที่ของตนเองว่าเป็นผู้บังคับบัญชา จะต้องดำรงตนอย่างไร และรักษาวินัยของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างไร
- ▶ ตระหนักในความรับผิดชอบในการรักษาวินัยของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
- ▶ ดำเนินการตามหน้าที่ในการรักษาวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

การประเมินผลสัมฤทธิ์

- ▶ ผู้บังคับบัญชาทำพันธสัญญา และสำรวจตนเองว่าปฏิบัติตามคู่มือฯเพียงใด
- ▶ ติดตามประเมินการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาในการรักษาวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
- ▶ ประเมินพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในการรักษาวินัย

บทบาทที่ ๑ การรักษาวินัยของตนเอง

วินัยต่อชาติ	- สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอย่างบริสุทธิ์ใจ
วินัยของตนเอง	- รักษาชื่อเสียง และเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งตน
วินัยต่อประชาชน	- ต้อนรับ ให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชน - ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ข่มเหงประชาชน
วินัยต่อผู้บังคับบัญชา	- ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ที่สั่งในหน้าที่ราชการ - ไม่รายงานเท็จ ปกปิดข้อความที่ต้องแจ้ง - ไม่ปฏิบัติราชการที่เป็นการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน
วินัยต่อผู้ร่วมงาน	- ไม่ก่อกวน แกล้ง กดขี่ ข่มเหงกัน - ไม่ส่งละเมิด หรือคุกคามทางเพศต่อกัน - สุภาพเรียบร้อย รักษาสามัคคี ช่วยเหลือกันในการทำงาน
วินัยในการปฏิบัติราชการ	- ปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ สุจริต เที่ยงธรรม - ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย กฎระเบียบราชการ - ไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ - อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ - รักษาความลับทางราชการ - วางตัวเป็นกลางทางการเมือง - ไม่เอาหทัยหรือให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาผลประโยชน์ - ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนบริษัท - ปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี ด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ รักษาประโยชน์ของราชการ

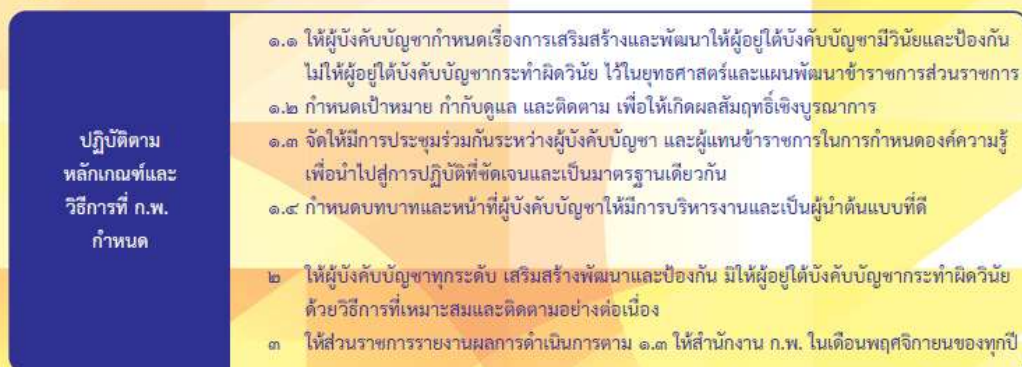
3

บทบาทที่ ๒ ปฏิบัติตนต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรมเที่ยงธรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเป็นข้าราชการที่ดี

บทบาทที่ ๓ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๑ การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย

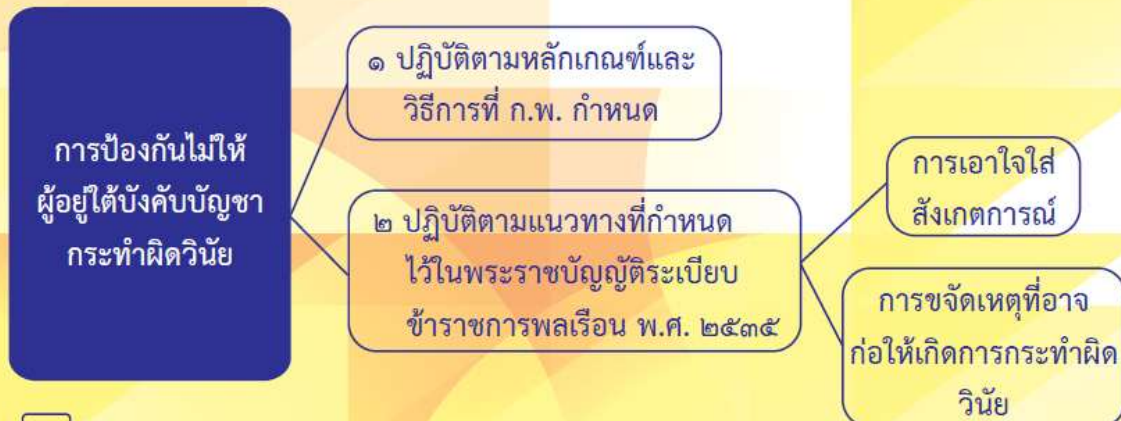
บทบาทที่ ๓ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๑ การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีวินัย

บทบาทที่ ๓ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๒ การป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

บทบาทที่ ๔ การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้กระทำผิดวินัย

หน้าที่ผู้บังคับบัญชาในการดำเนินการทางวินัย	๑ รายงานให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยทราบ ๒ สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลหรือไม่	เมื่อมีการกล่าวหา ผู้ใต้บังคับบัญชา
หลักในการดำเนินการทางวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - รวดเร็ว - ยุติธรรม - ปราศจากอคติ - ลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด 	
กระบวนการดำเนินการทางวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - การรายงานเมื่อมีการกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย (ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่รายงานตามลำดับ) - การสืบสวนหรือพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรออกกล่าวหาหรือไม่ - การดำเนินการทางวินัยกรณีความผิดวินัยอย่างไร้แรง (ตั้ง/ไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน) - การดำเนินการทางวินัยกรณีความผิดวินัยอย่างไร้แรง - การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน - กรณีความผิดที่พิจารณาโทษได้โดยไม่ต้องสอบสวน (กรณีที่คณะกรรมการ.ป.ช.ชี้มูลว่ากระทำผิดวินัย/กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง) - การพิจารณาและการสั่งการ - การลงโทษ (โทษสำหรับการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง/ผิดวินัยร้ายแรง) 	

การสำรวจตนเองของผู้บังคับบัญชาในการรักษาวินัยของผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา

เนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติกำชับให้รักษาวินัยของผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด และถือว่าการรักษาวินัยข้าราชการไม่ดีขึ้น ผู้บังคับบัญชามีส่วนรับผิดชอบ แต่ถ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาวินัย ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดแล้ว ยังมีผู้กระทำผิดอยู่ ผู้บังคับบัญชาก็ไม่ต้องรับผิดชอบ

ผู้บังคับบัญชาจึงควรสำรวจตนเองว่า

- ได้ปฏิบัติตามคู่มือเพียงใด
- ทำพันธสัญญาหรือยัง

พันธสัญญาของผู้บังคับบัญชา

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ขอตั้งสัตย์ปฏิญาณว่า

๑. ข้าพเจ้าจะรักษาวินัยข้าราชการอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยกระทำการตามข้อปฏิบัติและไม่ฝ่าฝืนข้อห้ามทางวินัยตามที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม
๒. ข้าพเจ้าจะปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรมและเที่ยงธรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาดำรงตนเป็นข้าราชการที่ดี
๓. ข้าพเจ้าจะดำเนินการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย และมีอุดมคติให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด โดยไม่ละเลยหน้าที่
๔. ข้าพเจ้าจะกำกับดูแลและดักเตือนผู้ใต้บังคับบัญชาให้รักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอและรายงานให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปทราบโดยเร็วเมื่อมีผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นเหตุสงสัยว่าผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยไม่ละเลยหน้าที่
๕. ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบตามมติคณะรัฐมนตรีหากการรักษาวินัยของผู้ใต้บังคับบัญชามีได้ด้อย เพราะข้าพเจ้ามิได้เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย และมีใ้มีอุดมคติให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

(ลงชื่อ).....

*** ยกตัวอย่างกรณีความผิดทางวินัย ที่มีบางส่วนเกี่ยวข้องกับคดีอาญา ***